

STICHTING

HUGO KOTESTEIN

Voor behoud en versterking van
de (historisch-)ruimtelijke kwaliteit
van de stads- en dorpsgebieden
en het landelijk gebied

JAARVERSLAG 2020

INHOUD

Pagina 2	Stichting Hugo Kotestein
Pagina 3	Voorwoord Loes Bakker
Pagina 4	Organisatie
Pagina 4	Privacy Reglement
Pagina 4	Financieel Overzicht
Pagina 5	Uitreiking Oorkonde 2020
Pagina 6	Verslag Werkgroep Harmelen
Pagina 9	Verslag Werkgroep Kamerik
Pagina 11	Verslag Werkgroep Montfoort - Linschoten
Pagina 15	Verslag Werkgroep Bodegraven – Reeuwijk
Pagina 17	Verslag Werkgroep Oudewater
Pagina 20	Verslag Werkgroep Woerden

STICHTING HUGO KOTESTEIN

De stichting is in 1975 opgericht voor behoud en versterking van het historisch erfgoed in haar werkgebied, het hart van het Groene Hart bestaande uit de gemeenten en kernen Bodegraven-Reeuwijk, Driebruggen, Waarder, Harmelen, Kamerik, Linschoten, Montfoort, Oudewater, Snelrewaard, Willeskop, Woerden en Zegveld.

Het gaat hierbij om de beeldbepalende gebouwen en andere elementen die waardevol zijn uit stedenbouwkundig, landschappelijk, architectonisch of cultuurhistorisch oogpunt te beschermen en te handhaven.

Het initiatief tot de oprichting is genomen door de Stichts-Hollands Historische Vereniging (SSHV) nadat een aantal historische gebouwen in Woerden onder de slopershamer was gevallen. Dit gold onder meer het 17de -eeuwse Proveniershuis in Woerden, dat werd gebouwd door Hugo Jasperszoon Kotestein, stadstimmerman (aannemer en bouwmeester). Hugo Kotestein was lid van de vroedschap van Woerden en enige tijd burgemeester.

De stichting is naar hem genoemd.

De stichting is ingeschreven in de Kamer van Koophandel te Utrecht onder nummer 41172329. De notariële akte is ingeschreven op 3 juni 1975.

Het jaarverslag is tot stand gekomen met medewerking van het bestuur en de werkgroepen van de stichting.

Dit jaarverslag is een uitgave van Stichting Hugo Kotestein

p/a Het Jaagpad 56

3461 HC Linschoten

Foto omslag

**Weitje van Spruit
Linschoten**

www.hugokotestein.nl

E: info@hugokotestein.nl

T: 0348 482582

VOORWOORD

Beste lezer,

Wij blijven in verbinding.

In veel opzichten was 2020 een bijzonder jaar. Maar Corona of niet: Wij zijn doorgegaan! Als bijeenkomsten niet gewoon konden doorgaan, vonden wij wel een andere manier om toch te werken aan het behoud en de versterking van de (historisch-) ruimtelijke kwaliteit van de stads- en dorpsgebieden en het landelijk gebied. Veel werk ging één op één, op afstand in kleiner verband of digitaal dan wel telefonisch. Hoe beter de sociale verbindingen, hoe makkelijker ook het elektronische contact verloopt, bleek maar weer eens. Het is ons ook gelukt om onze oorkonde feestelijk uit te reiken.

Wandelen in klein verband op Monumentendag langs bijzondere gebouwen in de verschillende kernen vormde een aanvaardbaar substituuut voor het gebruikelijke groepsgebeuren. Door de beperkingen gaan wij onze directe woonomgeving zelfs bewuster ervaren en waarderen. Daar kunnen en moeten wij op voortbouwen.

Individuele personen weten ons gelukkig ook nog heel goed te vinden. Als individu ben je immers niet altijd belanghebbend in de zin der wet of voel je je soms een roepende in de woestijn. Gelukkig kan de stichting dan vanuit een meer algemene invalshoek vaak de helpende hand bieden.

De cultuurhistorische waardenkaarten die in de meeste gemeenten zijn opgesteld vormen daarbij een belangrijk richtsnoer.

Ons seminar "vrijkomende agrarische gebouwen" is weliswaar door corona uitgesteld, maar is op een later tijdstip nog even zinvol: de problematiek is en blijft actueel.

Actueel zijn ook de grote veranderingen die op stapel staan in de landbouw, stedenbouw, mobiliteit, energievoorziening en niet in de laatste plaats ons landschap.

Gelukkig krijgt Het Groene Hart in de nationale omgevingsvisie apart aandacht: als voedselproducent en uitloopgebied voor de

stedelingen, maar ook als regenton, koelmotor, energieproducent én natuurparel. Al dit ruimtevreterend geweld moet dus verantwoord ingepast worden en daarvoor staan wij mede graag aan de lat!

Veel voorbeelden daarvan vindt u in dit jaarverslag. *Lezen dus!*

Helaas hebben wij in juni afscheid moeten nemen van een van onze meest gewaardeerde en actieve werkgroep leden van het eerste uur uit Oudewater, Jacques Zanen. Zie verder hierover in de bijdrage van werkgroep Oudewater. Een uitgebreider 'In Memoriam' vindt u op onze site.

Op de foto de nieuwe 'Wilhelmina van Pruisen' ophaalbrug, die onze beide provincies verbindt op de historische plek Goejanverwellesluis, waar de prinses in 1787 korte tijd in bewaring werd gesteld door de Patriotten. De wapens van beide provincies en die van de kernen Hekendorp en Haastrecht zijn aan weerskanten op de brug zichtbaar. Zo blijven wij in verbinding met elkaar én de historie (ook in de toekomst).

Namens het dagelijks bestuur,

Loes Bakker, voorzitter.

DE ORGANISATIE

DE ORGANISATIE

De stichting heeft zes werkgroepen te weten:

Bodegraven-Reeuwijk, functie voorzitter vacant,

Harmelen, voorzitter Donald Lambert,

Kamerik, voorzitter Hein Kuiper,

Montfoort- Linschoten, voorzitter Peter Versloot,

Oudewater, voorzitter Otto Beaujon,

Woerden-Zegveld, voorzitter Piet Brak.

De stichting kent een federatieve opzet.

De lokale of meer regionale werkgroepen houden zich bezig met de ontwikkelingen in hun gebied. Ze hebben bevoegdheid om zelfstandig in overleg te treden met gemeenten, provincie, particulieren en andere belanghebbenden.

Het bestuur van de stichting bestaat statutair uit de voorzitters van de werkgroepen en het dagelijks bestuur dat in 2020 bestaat uit:

Voorzitter	Loes Bakker
Penningmeester	Magdaleen Mulder
Secretaris	Mieke van Deuren

De penningmeester is tevens bestuurslid van de Stichts-Hollands Historische Vereniging.

De stichting kent formeel geen leden. De deelnemers in de werkgroepen heten statutair correspondenten.

In 2020 waren er 38 werkgroep leden.

ONZE ACHTERBAN

In 2020 waren er 72 donateurs. Dit is exclusief de werkgroep leden waarvan het merendeel ook jaarlijks geld doneert. Voor de continuïteit van de stichting is het van belang dat er zich nieuwe leden voor het werk in de werkgroepen aanmelden en uiteraard ook nieuwe donateurs.

VERGADERINGEN

In het verslagjaar heeft er door de corona-maatregelen slechts één plenaire vergadering plaatsgevonden en wel op 5 maart. Daarnaast hebben de werkgroepen hun reguliere vergaderingen gehouden. Dit gebeurde vooral telefonisch en per mail.

PRIVACY REGLEMENT

Stichting Hugo Kotestein is opgericht voor behoud en versterking van het historisch erfgoed in haar werkgebied in het Groene Hart. De stichting heeft werkgroep leden en donateurs. Van de namen, adresgegevens en email adressen van de werkgroep leden en donateurs is een bestand opgebouwd. Het bestand wordt bewaard in een virus beveiligde computer door de secretaris en de penningmeester van de stichting.

De gegevens in het bestand worden door de secretaris alleen gebruikt om uitnodigingen te versturen van activiteiten van de stichting, zoals de oorkonde uitreiking en de donateur dag alsmede voor het versturen van het jaarverslag en door de penningmeester om betalingsverzoeken te versturen en ontvangen donaties te noteren.

Gegevens van de werkgroep leden en donateurs worden terstond verwijderd zodra zij aangeven te willen stoppen of als zij overleden zijn.

Mieke van Deuren, secretaris

FINANCIEEL OVERZICHT

Het boekjaar 2020 werd afgesloten met een positief saldo.

Door de situatie rond Covid 19 was er slechts één plenaire vergadering van het DB met de voorzitters van de werkgroepen. Ook binnen de werkgroepen werd er minder plenair vergaderd. Vanwege de corona maatregelen kon de donateur bijeenkomst geen doorgang vinden. Wel was de oorkonde uitreiking mogelijk. De onkosten hiervan vielen bijna binnen de begroting.

De kosten van het jaarverslag waren dit jaar lager dan vorig jaar.

Ons streven is altijd om onze uitgaven zoals secretariaatskosten zoveel mogelijk te beperken.

Het bestuur en de werkgroep leden ontvangen voor hun werkzaamheden geen vergoeding.

Onze inkomsten, bestaande uit giften en bijdragen van donateurs en werkgroep leden bedroegen € 3.018,--. Dit was ongeveer € 100,-- minder dan in 2019. We zijn heel dankbaar dat veel donateurs meer doneren dan de gevraagde minimale bijdrage van € 15,--.

De stichting is in het bezit van het ANBI certificaat. Donaties zijn dus aftrekbaar van de belasting.

Omdat wij geen subsidies ontvangen zijn wij voor onze inkomsten afhankelijk van de giften en de bijdragen van donateurs. Het aantal donateurs is ten opzichte van vorig jaar iets teruggelopen. Het vinden van nieuwe donateurs blijft dan ook onze prioriteit houden.

Vanwege de corona maatregelen heeft de Kascommissie de boekhouding voor het verschijnen van dit jaarverslag nog niet kunnen controleren.

Magdaleen Mulder, penningmeester

UITREIKING HUGO KOTESTEIN OORKONDE 2020

Leeuweringerstraat.

Op 19 september 2020 heeft wethouder Walter Kok van de gemeente Oudewater de Hugo Kotestein oorkonde uitgereikt aan de eigenaren van het woonhuis Leeuweringerstraat 52 in Oudewater vanwege de buitengewoon zorgvuldige en fraaie restauratie van het oude pand. Het huis is in 1895 gebouwd als 'dienstwoning' voor het hoofd van de St. Franciscusschool en altijd als zodanig in gebruik geweest tot de school in 1984 de deuren sloot. Het toenmalige schoolhoofd ('Meester Rutten') bleef er wonen tot hij het huis drie jaar geleden verkocht aan de huidige eigenaren.

De uitreiking vond vanwege de coronabeperkingen plaats in de St. Franciscuskerk, waar het mogelijk was om met inachtneming van de beperkende maatregelen de ceremonie te laten plaatsvinden.

Daarna kon het evenement dankzij de gastvrijheid van het Muziekhuis in Oudewater worden voortgezet. Er waren 54 genodigden aanwezig.

Toelichting op de voordracht en motivatie:

Er is met veel toewijding en vakmanschap aan het huis gewerkt om zowel het historisch aanzicht als het interieur te behouden en er tegelijkertijd een woning naar eigentijdse standaard van energiebeheer, comfort en veiligheid van te maken. Dat is begonnen met het zorgvuldig "strippen" van het interieur, waarbij de originele tegelvloer op de benedenverdieping onder een later aangebrachte egalisatie laag tevoorschijn kwam, onder verlaagde plafonds bleken originele plafonds te zitten en tijdens het strippen kwam ook het 'visitekaartje' van de aannemer in 1895 tevoorschijn in de vorm van een plankje met zijn naam (Dionisius), datum en het object. Het pand is anno 2018-2020 door zijn achterkleinzoon Dionisius, eveneens aannemer, gerestaureerd.

Wethouder Walther Kok reikt de oorkonde uit aan de heer en mevrouw De Lang- Vlooswijk

Bijzondere vermelding verdienen de groen geglazuurde raamdorpelstenen, waarvan er in de loop van de voorbije 120 jaar een aantal afgebroken, beschadigd of uit hun zetting gevallen waren. De nieuwe eigenaren hebben stad en land afgezocht om vervangende stenen te laten bakken en in de juiste kleur te laten glazuren. Na enkele afgekeurde monsters en partijen zijn uiteindelijk door de Koninklijke Tichelaar in Makkum de goedgekeurde stenen geleverd.

WERKGROEP HARMELEN

BESTUURLIJK

De werkgroep Harmelen bestaat uit:

Donald Lambert, voorzitter
Wim Letteboer
Piet Mast
Jos Terpstra

Ambtelijk secretaris en contactadres
Janine Letteboer
Koperwiek 9
3481 DJ Harmelen
☎ 0622949910
e-mail: janineletteboer@hotmail.com

Het werkgebied van de werkgroep Harmelen is de voormalige gemeente Harmelen

Vergaderingen en bijeenkomsten

De werkgroep Harmelen heeft in het verslagjaar als gevolg van de opgelegde beperkingen door Covid 19 slechts drie keer in plenaire samenstelling kunnen vergaderen. Dit alles onverlet de waakzaamheid met betrekking tot de instandhouding van de monumenten en andere items van cultuur-historisch waarde. Lopende en opkomende zaken werden individueel, bilateraal en/of digitaal afgehandeld.

Door de corona maatregelen is er in het verslagjaar ook slechts één plenaire vergadering met het Dagelijks Bestuur en alle werkgroepen van de stichting gehouden. Wel is er in verband met de oorkonde uitreiking digitaal overleg geweest over het voorgedragen object. Ook zijn de reguliere overleggen met de wethouder cultuurzaken Tymon de Weger door de pandemie in dit verslagjaar niet doorgegaan.

Samenwerking en contactmomenten

De werkgroep Harmelen van Stichting Hugo Kotestein is tevens de werkgroep Harmelen van de Stichting Open Monumentendag Woerden. Voor de organisatie van deze dag is er samenwerking met de projectgroep van de Stichts-Hollandse Historische Vereniging. Binnen Harmelen zijn er twee belangrijke contactmomenten met de bewoners om het belang van historie en monumenten over het voetlicht te brengen, te weten Open

Monumentendag en de Septembermarkt. Dit jaar kon hieraan alleen, zij het in beperkte mate, gestalte worden gegeven tijdens Open Monumentendag.

Samenwerking met andere partijen binnen Harmelen zijn in voorbereiding.

Open Monumentendag op 12 en 13 september

Het thema voor Open Monumentendag 2020 was 'Leermonument'

Naast monumenten die van oorsprong een leerfunctie hadden, waren dit jaar ook allerlei andere monumenten 'leermonumenten'. *Het draaide dit jaar meer dan ooit om leren, beleven en ontdekken van onze eigen lokale geschiedenis.*

Op vrijdag 12 september was het de Klassen dag voor de leerlingen van de groepen 7 en 8. De groepen 8 kreeg weer een prachtig verhaal van Frank van Rooijen en bezochten het Mix-museum van Gerrit Boes.

De kinderen van de groepen 7 startten hun rondleiding bij 'leermonument' de Hervormde Kerk in het dorp. Zij kregen te horen hoe de kerk al in de dertiende eeuw van betekenis was voor Harmelen.

Klassen in de Hervormde Kerk

De heer Van Woudenberg vertelde hun enthousiast over de verdere geschiedenis van dit prachtige monument.

Daarna wachtte de kinderen een rondleiding langs diverse monumenten in het centrum van Harmelen. Vooral werd gekeken naar de bebouwing van vóór de jaren '60.

Natuurlijk keken we ook naar het jaagpad en de functie van het jaagpad in vroegere jaren.

Blijkens de door het KUVU uitgevoerde evaluatie van ons programma en de uitvoering hiervan zijn deze door de scholen hogelijk gewaardeerd.

Kinderen op Jaagpad

Op de Open Monumentendag zaterdag 13 september werd mede als gevolg van Covid 19 het programma beperkt tot een rondleiding waarvoor men zich vooraf moest inschrijven. Hierdoor kon op relatief eenvoudige wijze worden voldaan aan de goedgekeurde protocollen met betrekking tot de organisatie van Open Monumentendag. De rondleiding behelsde een rondgang langs een aantal monumenten en het jaagpad in het centrum van het dorp. Tijdens deze rondleiding werden de N.H. en R.K. Kerk bezocht. De rondleiding eindigde bij het Tuinhuis 't Spijck in de tuin van Huize Harmelen. Mede met behulp van het mooie weer was er bij het tuinhuis een geanimeerde afsluiting met koffie/thee en iets lekkers. Aldaar kon door stakeholders (wethouder, Stichting tot Behoud van Tuinhuis 't Spijck, Stichting Open Monumentendag Woerden, Werkgroep Hugo Kotestein Harmelen) informeel worden overlegd over de toekomst van dit prachtige, met welhaast aan zekerheid grenzende waarschijnlijkheid, aan Zocher toe te schrijven monument.

Het ligt in de bedoeling elk jaar extra aandacht te besteden aan één monument. Voor 2021 zal dit de R.K. Sint-Bavokerk zijn waarvan de restauratie in 2020 werd voltooid.

R.K. Sint-Bavokerk

Tot de reformatie was de dorpskerk Rooms Katholiek. Toen deze protestants werd, waren de Harmelense katholieken aangewezen op de

kapel van kasteel De Ham bij Vleuten. In de Franse tijd kwam er meer godsdienstvrijheid en werd er een kerkje gebouwd in de Dorpsstraat. Omdat dit al snel te klein werd, is in 1839 op de dezelfde plek een grotere kerk gebouwd. Deze kerk bevond zich begin 1900 in bouwvallige staat en in plaats van renovatie werd besloten een nieuwe kerk te bouwen volgens een ontwerp van Jan Stuyt. Deze kerk werd in 1917 in gebruik genomen. Bijzonder in deze kerk zijn het uit 1840 daterende Maarschalkerweerdorgel en de door de Utrechtse glasschilder H.L.D. Kocken vervaardigde ramen uit 1935.

Door de jaren heen hebben diverse verbeteringen en aanpassingen plaatsgevonden. Echter recent werd een grote renovatie/restauratie afgesloten. Tijdens Open Monumentendag 2021 zal uitgebreid aandacht besteed worden aan dit bijzondere monument en haar geschiedenis

Begraafplaats Leidsestraatweg

In de gemeentelijke nota "Beheer begraafplaatsen" uit 2011 staat vermeld dat de begraafplaats Leidsestraatweg Harmelen in 2014 opgeknapt zal worden.

Uit onze jaarverslagen van onze werkgroep is hier al regelmatig aandacht aan geschonken. In 2014 heeft de gemeente een beleids- en beheersplan opgezet voor de zeven begraafplaatsen in de gemeente Woerden. Voor dit plan is een klankbordgroep geformeerd als adviserende ondersteuning naar de gemeente. Onze werkgroep heeft hieraan deelgenomen. Alle facetten van begraven,

delven, cremeren, as verstrooien en resomeren zijn onder de loep genomen. Er is aandacht geschonken aan onderhoud, beplanting, bomen, paden, grafzerken en opstallen.

Opbaarhuisje

De werkgroep heeft haar zorg uitgesproken over het voormalige opbaarhuisje welk op aangeven van de gemeente uit veiligheid voor de omgeving tot een ruïne is getransformeerd. In 2019 is in een bijeenkomst van het Dorpsplatform Harmelen nogmaals gepleit voor het behoud van de begraafplaats.

Graf Jhr Maurik

Op 25 februari 2020 heeft de klankbordgroep een afrondend gesprek gevoerd en haar suggesties samengevat: het historische karakter van de graven en begraafplaats moet beschermd blijven.

Fotobestand Harmelen

Leden van de werkgroep Harmelen hebben in de afgelopen jaren regelmatig gewerkt aan een eigen fotobestand. Er zijn foto's gemaakt van monumenten, beeldbepalende gebouwen, kunstobjecten en beelden uit ons dorp. Ook het afgelopen jaar zijn we langs de boerderijlinten op pad geweest. Boerderijen zijn samen met bijbehorende zomerhuizen, hooibergen en boenhokken gefotografeerd en gearchiveerd. Het bestand blijft op deze manier

actueel en de veranderingen die in de loop der tijd plaatsvinden worden vastgelegd. Op aanvraag kunnen belangstellenden van ons archief gebruik maken.

Boerderij Reijerscop 26

Lopende zaken

Naast de voortdurende aandacht voor het Tuinhuis en de Begraafplaats zijn er nog een paar zaken die maar niet van de agenda verdwijnen.

Voor de panden Dorpsstraat 183 en 185, respectievelijk voormalige pastorie (nu

Woonkerk

woonhuis) en gereformeerde kerk (nu winkelpand "De Woonkerk" loopt nog steeds de aanvraag om deze panden de status gemeentelijk monument te verschaffen.

Hetzelfde geldt voor het pand Ambachtsheerelaan 1, de voormalige onderwijzerswoning.

Ondanks dat ook van gemeentewege alle voorbereidingen zijn getroffen, blijven besluiten ter zake uit.

Voorts is er (ook van gemeentewege) aandacht gevraagd voor de bestemming van de eenvoudige boerderij op de voormalige gemeentewerf, huidig adres Spruit en Bosch 2A. Hoewel niet direct monumentwaardig of voorzien van een bijzondere historie is dit pand

de moeite waard om te onderzoeken of het op enigerlei wijze kan worden behouden.

Tot slot

Het verslagjaar 2020 was een jaar met vele beperkingen. De doelstelling van de Stichting Hugo Kotestein "Voor behoud en versterking van de (historisch-) ruimtelijke kwaliteit van de

stads- en dorpsgebieden en het landelijk gebied" heeft hier in de basis niet onder hoeven lijden. Activiteiten ter verhoging van het besef hiervan bij de bewoners van Harmelen konden niet ten volle worden uitgevoerd. Zodra er weer mogelijkheden hiertoe zijn, zal hier in 2021 volop worden ingezet.

WERKGROEP KAMERIK

BESTUURLIJK

De werkgroep behartigt de belangen van de Stichting in het gebied van de voormalige gemeente Kamerik, bestaande uit de buurtschappen 's Gravensloot, Houtdijken, Kamerik, Kanis, Oud Kamerik en Teckop.

De werkgroep bestond gedurende de verslagperiode uit de volgende leden:

Hein Kuiper (voorzitter)
Jan Knijff
Vacature

Contactadres:

Hein Kuiper, email heinkuiper@kpnmail.nl
telefoon 0348 401435 of 06 10871071.

De voorzitter van de werkgroep vertegenwoordigt de stichting en de SHHV in de Woerdense gemeentelijke Commissie voor Ruimtelijke Kwaliteit en Erfgoed (gecombineerde welstands- en monumentencommissie).

Kort samengevat waren de belangrijkste activiteiten van de werkgroep in 2020:

Info-panelen

In navolging van voorbeelden uit Oudewater en de stad Utrecht en een vraag van de gemeente bereidt de werkgroep een voorstel voor om historische foto's van het dorpsgezicht met korte toelichting op info-panelen in de dorpskern aan te brengen. Voor een eerste locatie in de dorpskern hebben we een wat verder gevorderd voorstel.

Uitvoering van dit project is door de corona pandemie en de daar uit voortvloeiende maatregelen van de overheid ernstig vertraagd.

Grechtkade

Nadat het waterschap versterkingswerkzaamheden aan de Grechtkade heeft uitgevoerd blijken alle teensloten, solitaire bomen en bosjes die langs de kade stonden, te zijn verdwenen. Dit is een zeer ernstige aantasting van de landschappelijke kwaliteit en tast het leefgebied van flora en fauna ernstig aan. Ook een drietal beschermde bosjes is geheel verdwenen. Bij navraag is ons door de gemeente bevestigd dat de hiervoor vereiste vergunningen nooit zijn aangevraagd. Het waterschap heeft ons ruim een jaar geleden toegezegd te bezien hoe e.e.a. opgelost kan worden voor de beplanting die als beschermd stond aangegeven in het bestemmingsplan.

Over het verzoek zoveel mogelijk van de verwijderde beplanting te herstellen, wordt gekeken naar de mogelijkheden, onderhoud en kosten in overleg met het gebiedsteam Oude Rijn.

Na een nogmaals herhaald verzoek onzerzijds begin 2020 is echter niets meer van het waterschap vernomen.

Wij hopen nog steeds dat een bevredigende oplossing gevonden kan worden en dat een verzoek van de stichting aan de gemeente Woerden om formeel handhavend op te treden achterwege kan blijven.

Inventarisatie cultuurhistorische waarden

Nadat de inventarisatie is afgerond hebben wij kennis genomen van een ambtelijk voorstel voor het aanwijzen van een aantal nieuwe gemeentelijke monumenten, karakteristieke panden en uitbreiding van het beschermd dorpsgezicht.

Wij zijn verheugd dat na vele jaren van stilstand het aanwijzen van monumenten weer aandacht heeft en ondersteunen dit van harte. In ons reguliere halfjaarlijkse overleg met de verantwoordelijke wethouder (helaas vanwege corona dit jaar niet doorgegaan) zullen wij blijven aandringen op voortgang op dit dossier.

Ontwikkelvisie beschermd dorpsgezicht Kamerik

Op initiatief van gemeente Woerden buigt een breed samengestelde werkgroep van betrokken inwoners van Kamerik zich onder leiding van een architect van bureau Bosch Slabbers over een plan voor de toekomstige inrichting van de openbare ruimte in de dorpskern.

De werkgroep heeft in voorgaande jaren actief geparticipeerd bij vernieuwingsprojecten in de dorpskern en werkt ook nu mee, onder andere door het aanleveren van een uitgebreide set historisch fotomateriaal.

Nieuwbouw op voormalige schoollocaties

De werkgroep heeft een reactie op het concept bestemmingsplan voor de schoollocaties ingediend.

De maximale bouwhoogte van een woonblokje in het lint langs de Kamerikse Wetering was in het plan begrensd tot 12 meter. Dit is overduidelijk veel te hoog. Het gemeentebestuur heeft het plan aangepast.

Beoordeling bouwaanvragen:

Een drietal vergunningaanvragen voor bouw, verbouw of sloop aan objecten in ons werkgebied zijn ingezien en beoordeeld op aantasting van monumentale of cultuurhistorische waarden. In één geval hebben wij bij de gemeente een melding gedaan van illegale bouw aan een gemeentelijk monument.

Advisering:

Een aantal adviezen is uitgebracht aan eigenaren van monumentale panden en boerderijen in ons werkgebied. Dit geschiedt veelal in samenwerking met de gemeentelijke Commissie voor Ruimtelijke Kwaliteit en Erfgoed.

Het betreft hier een breed werkkerrein: o.a. plannen voor modernisering van een woonboerderij, aanpassingen aan het rijksmonument voormalig stoomgemaal Teylingen, nieuwe terreininrichting na bouw nieuw pompstation Oasen en aanvullingen op de digitale water erfgoedkaart van het waterschap.

Foto archief

Aan een tweetal nieuwe bewoners van de dorpskern is historisch fotomateriaal van hun woning aangeleverd. De werkgroep hoopt zo te bevorderen dat bij onderhoudswerk aan hun pand de oorspronkelijke situatie zo veel mogelijk behouden blijft.

*Dorpskern Kamerik met veldwachter en dorpsjeugd. +/- 1910.
De boerderij links op de foto is gesloopt. Hier loopt nu de weg naar de supermarkt
en de achtergelegen woonwijk.*

WERKGROEP MONTFOORT - LINSCHOTEN

BESTUURLIJK

De werkgroep Montfoort-Linschoten heeft het gehele jaar 2020 ongewijzigd bestaan uit zes personen:

Peter Versloot – voorzitter
Gerard Rozendal
Anne de Goederen
Dennis de Goederen
Cees Ouwehand
Arie de Gelder

Contactadres werkgroep: Peter Versloot, Miep Giesstraat 6, 3417 CZ Montfoort, telefoon: 0348 474406.

Vergaderingen en overleg met instanties

De werkgroep is driemaal bijeen geweest voor regulier overleg, waarvan éénmaal digitaal. Met wethouder Van Wiggen van Ruimtelijke Ordening en wethouder Ten Hagen van cultuur en monumenten is eveneens 3 x overleg geweest. De werkgroep stelt dit overleg op prijs. Het is goed om over en weer actualiteiten uit te wisselen en de visie erop met respect voor ieders rol te delen.

De belangrijkste besproken onderwerpen zijn: de cultuurhistorische waardenkaart in Linschoten, de plannen van de Hervormde kerk in Linschoten met de Wingerd, de kerk, de pastorie en het Weitje van Spruit en in Montfoort het raam in de stadsmuur, de verdwenen resten van de waltoren/stadsmuur aan de Achterdijk, de Energietuin en diverse handhavingssaken.

ACTIVITEITEN

De werkgroep blijft in 2020 bezorgd over het cultureel erfgoed binnen de gemeente. Meer inwoners doen een beroep op de werkgroep om op te komen voor behoud van het cultureel erfgoed. Particulieren krijgen soms lastig gehoor of worden niet als belanghebbende gekwalificeerd. Dit houdt in dat hun bezwaren daarmee op voorhand als niet-ontvankelijk worden verklaard. Meelevende inwoners worden zo beperkt in hun bezwaarmogelijkheden. En dus moet SHK ook voor hen de pen voeren. Dat toont aan dat SHK een steeds belangrijker taak vervult. Er zijn zorgen over de monumentencommissie. Door de wijziging in de samenstelling van de

monumentencommissie is veel lokale kennis verloren gegaan.

Cultuurhistorische waardenkaart (CHWK)

De werkgroep heeft enkele jaren geleden aan de gemeente gevraagd een cultuurhistorische waarden- en beleidskaart te laten opstellen en haar hulp aangeboden. In een aantal omliggende gemeenten is dit in de afgelopen jaren reeds aangepakt.

In 2020 is deze kaart in Montfoort gelukkig ook opgesteld met een substantiële financiële bijdrage van de Provincie. Hiervoor is bureau SB4 ingeschakeld. In een aantal sessies zijn de grote lijnen uitgezet en heeft de werkgroep input gegeven op de inventarisatie. De werkgroep is zeer tevreden over het eindresultaat en prijst SB4 om haar rol. De gemeenteraad heeft de kaart vervolgens unaniem goedgekeurd. De volgende stap is deze kaart in te bedden in wet- en regelgeving. Dit is van groot belang om het ook een juridische status te geven.

Plannen Hervormde kerk Linschoten

In 2019 komt de Hervormde kerk Linschoten met een ingrijpend plan naar buiten. Het gaat om een interne verbouwing en uitbreiding van de Wingerd, de bouw van een foyer tussen de Wingerd en de kerk, de verkoop van de pastorie, de bouw van een nieuwe pastorie en de geplande uitbreiding van de begraafplaats. De werkgroep heeft begrip voor de wensen van de kerk en kan zich in een groot deel van de plannen wel vinden. Twee zaken vindt de werkgroep echter een grote aantasting van het pittoreske dorpshart. De bouw van de foyer, die de solitaire middeleeuwse kerk en de Wingerd doet verkleven en het bebouwen van het Weitje van Spruit.

Begin 2020 presenteert de werkgroep in het forum ruimte een alternatief plan: het realiseren van extra ruimte in een souterrain onder de Wingerd gebruik makend van het

hoogteverschil, waarmee de foyer niet hoeft te worden gebouwd én het verbouwen van het bestaande huis van Spruit aan de Nieuwe Zandweg waarmee nieuwbouw op het Weitje van Spruit overbodig wordt.

Blijft de doorgang tussen de Hervormde Kerk en De Wingerd open ?

De gemeenteraad vraagt de wethouder aan de kerk te verzoeken de alternatieven te onderzoeken. Daarop is niet gereageerd. In de loop van 2020 werden al wel de eerste vergunningsaanvragen ingediend van het totaalplan. Eerst voor het verleggen van de doorgang naar de Hoge Werf van de noordkant naar de zuidkant van de kerk langs de slangenmuur en vervolgens de aanvraag voor de bouw van een nieuwe pastorie op het Weitje van Spruit. De werkgroep heeft bezwaar gemaakt tegen het verleggen van de doorgang, die zonder vergunning was uitgevoerd. De werkgroep wil graag de bestaande doorgang tussen kerk en De Wingerd openhouden. De voorgestelde bouw van een foyer leidt tot een versmelting van de middeleeuwse kerk en De Wingerd, waarmee het kwetsbare dorpshart voorgoed verandert. Nadat ook een aantal kerkelijke gemeenteleden zich bij de werkgroep meldden en aangaven veel verdriet te hebben van de plannen besloot de werkgroep einde 2020 een brief te schrijven aan de kerkenraad. Begin 2021 is daarop gereageerd en een gesprek is gepland. Linschoten dorp is prachtig maar ook kwetsbaar. De werkgroep zal zich blijven inzetten voor het behoud van dit cultuurhistorisch erfgoed.

Boerderij Liefhoven (Cromwijk), Linschoten

In november 2019 is een nieuw bestemmingsplan voor het Land van Cromwijk ter inzage gelegd. Het nieuwe bestemmingsplan voorziet in een betere bescherming van het land en voorkomt bebouwing ervan. De werkgroep heeft haar visie op het gebied aan de gemeente kenbaar gemaakt. Het bestemmingsplan is echter niet

afgerond in 2020. De gemeente is hier nog steeds mee bezig.

Het perceel van de voormalige boerderij van Cromwijk is nu gesplitst in 2 wooneenheden. Het voorste gedeelte, de boerderij met de ingestorte timmerwerkplaats en de hooiberg is verkocht en ook direct bewoond door de nieuwe eigenaar na een ingrijpende restauratie. De werkgroep is blij dat in 2020 de ingestorte timmerwerkplaats is herbouwd.

De timmermanswerkplaats van de boerderij Liefhoven wordt herbouwd

Helaas verliest de gemeente daarmee wel één van haar gemeentelijke monumenten.

De gerestaureerde toegang van boerderij Liefhoven

De fraai versierde palen van het toegangshek zijn vakkundig gerestaureerd.

Het achterste gedeelte, de droogloods en de veestal, is door een tweede partij gekocht. De droogschuur is nagenoeg ingestort. Het is betreurenswaardig dat de spantenconstructie niet is geconserveerd. De bedoeling is deze weer te gebruiken in het nieuwe plan om de oude structuur te duiden. De werkgroep pleit voor een bebouwing die het gehele erf met beide wooneenheden als één ensemble doen lijken. Er lopen nog bezwaarprocedures van omwonenden.

Raam in de stadsmuur, Montfoort

Einde 2019 is de restauratie van de stadsmuur afgerond. Een bijzonder project waar de werkgroep aan de basis stond. De werkgroep riep de gemeente Montfoort jaren geleden op de regie te nemen in het herstel van de stadsmuur en vond gehoor.

Tot grote verbazing van de werkgroep werd in de zomer van 2020 een vergunning

afgegeven voor het maken van een raam in de stadsmuur. De werkgroep sloeg de handen ineen met de Stichting Behoud Monumenten in Montfoort en Linschoten en dienden bezwaar in. De commissie beroep en bezwaar gaf de werkgroep gelijk en het college nam einde 2020 het advies over. De zaak kreeg veel media aandacht.

Brug en Brugwachtershuisje, Montfoort

De IJsselbrug en het bijbehorende brugwachtershuisje hebben veel achterstallig onderhoud. De werkgroep heeft hierover met de gemeente overlegd en de gemeente heeft daarop Rijkswaterstaat (RWS) aangesproken. Brug en huisje zijn geïnspecteerd door RWS.

Beeldbepalend ensemble van brug en brugwachtershuisje

De brug, die op afstand wordt bediend, is ook toe aan een technische vernieuwing. De RWS

heeft de gemeente laten weten dat de onderhoudswerkzaamheden zijn uitgesteld tot 2021.

Er is discussie met RWS of het huisje niet diagonaal aan de andere kant van de brug zou moeten staan. SHK is van mening dat het huisje op deze plek historisch verantwoord en beeldbepalend is en dat het huisje moet blijven staan. De werkgroep wijst er ook op dat ook een besluit genomen moet worden over de verkeerscirculatie in de binnenstad. Deze discussie is einde 2020 gevoerd en heeft geleid tot het voorstel de brug éénrichtingverkeer te maken. RWS heeft de gemeente aangegeven dat het huisje uit veiligheidsoverwegingen weg zou moeten. De werkgroep blijft van mening dat het huisje moet worden opgeknapt en op de huidige plek moet blijven.

Verdwijnen archeologisch resten stadsmuur Achterdijk, Montfoort

In juni 2020 is bij de sloop van een woning aan de Achterdijk een stuk muur van één van de waltorens van de historische stadsmuur blootgelegd, een voor Nederland unieke vondst! Helaas heeft de eigenaar van het perceel hiervan geen melding gedaan bij de gemeente en is de vondst op een vroege zaterdagmorgen afgegraven. De werkgroep heeft daarop direct de gemeente op de hoogte gebracht en heeft gevraagd om een onderzoek.

Fundering van de waltoren aan de stadsmuur bij de Achterdijk

De gemeente Montfoort heeft laten weten aangifte te doen van het onrechtmatig vernielen en verwijderen van de fundamentresten van de middeleeuwse waltoren. Dergelijke archeologische vondsten moeten altijd onmiddellijk worden gemeld, dat is wettelijke verplicht en in dit geval zelfs nadrukkelijk in de omgevingsvergunning aangegeven. Er is een onderzoek uitgevoerd en de gemeente komt nu tot de conclusie dat aangifte kan worden gedaan. Daar is de werkgroep blij mee.

Van deze unieke archeologische vondst is nu helaas niets meer over. Een schat aan informatie over de middeleeuwse verdedigingswerken van Montfoort is hiermee verloren gegaan.

De werkgroep vindt.:

“Laat dit een signaal zijn voor iedereen die in de oude binnenstad van Montfoort in de grond werkt. Wees voorzichtig. Er ligt nog veel Montfoortse geschiedenis in de grond verborgen. Op openbaar toegankelijk kaartmateriaal is precies aangegeven welke plekken in Montfoort een hoge archeologische verwachtingswaarde hebben. Daar mag dus niet zomaar gegraven worden. De locatie aan de Achterdijk is zo'n plek met hoge verwachtingswaarde. Op oude kaarten is te zien dat hier ooit de middeleeuwse stadsmuur met een waltoren heeft gestaan. Het is schandalig dat men dit alles op een zaterdagochtend in een paar uurtjes zomaar heeft vernield. Zoiets mag niet straffeloos gebeuren!”

Energietuin, Montfoort

De werkgroep participeert in gesprekken met NV Afvalzorg over het wijzigen van de voormalige vuilstort aan de Mastwijkdijk in een Energietuin. Bij dit onderzoek naar de haalbaarheid zijn ook de NMU (Natuur en Milieu Utrecht) en Wageningen Universiteit betrokken.

Voormalige vuilstort aan de Mastwijkdijk

Het plan omvat de aanleg van 11 hectare zonnepanelen boven op de vuilstort, een natuurgebied, een educatiegebied en een fietspad langs en over het terrein. De werkgroep heeft aan vele overleggen deelgenomen, is toegetreden tot het kernteam en komt vooral op voor de inpasbaarheid in het landschap. Zo vindt de werkgroep grote windmolens in het project ongewenst en moeten de panelen ook niet vanaf de openbare weg zichtbaar zijn. Ook omwonenden praten intensief mee. De windmolens verdwenen daarop uit het plan. In 2020 is eerst de wijziging van het bestemmingsplan doorlopen en heeft de gemeenteraad daarmee ingestemd.

Aansluitend werd een omgevingsvergunning aangevraagd en verleend. Aansluitend is de overheidssubsidie SDE++ aangevraagd. De uitkomst daarvan wordt pas medio 2021 verwacht. Toekenning ervan is een voorwaarde voor het doorgaan van het plan. Het landschapsplan van het bestemmingsplan moet nog verder worden uitgewerkt in een detailplan. De werkgroep is tevreden over het betrekken van de omwonenden en van belangenorganisaties zoals SHK en voelt zich goed gehoord in het hele proces.

Hulp bij lijst waardevolle houtopstanden.

De gemeente heeft de werkgroep om hulp gevraagd bij een actualisatie van het bestand waardevolle houtopstanden Montfoort. Dit bestand dat beschermd wordt door de Bomenverordening gemeente Montfoort, die toen mede op advies van de werkgroep is opgesteld dateert van 2009 en is nadien niet meer onderhouden en verdient dringend een update: een achterstallige verplichting van de verordening.

Rij volwassen essen langs de Lange Linschoten

Er zijn inmiddels bomen uit verdwenen, maar een aantal andere bomen verdienen ook een plek op deze lijst en kunnen op basis van de eerder vastgestelde methodiek worden toegevoegd.

De werkgroep prijst zich gelukkig een deskundige op het gebied van monumentale bomen in haar midden te hebben en de gemeente maakt daar graag gebruik van. De werkgroep is blij dat de gemeente tot actualisatie heeft besloten en hoopt dat deze in het voorjaar van 2021 gereed is.

Handhaving

De werkgroep heeft in 2019 bij de gemeente aan de bel getrokken over ontwikkelingen bij grond- en sloopbedrijf Verkerk op Achthoven Oost 13. Er is sprake van een illegale uitbreiding van het bedrijfsgebied op

agrarisch gebied. De gemeente heeft een conflict met de ODRU waardoor handhaving lange tijd nauwelijks aandacht krijgt. De werkgroep heeft dat de wethouder gemeld en aangegeven dit zeer zorgelijk te vinden. In de loop van 2020 blijken de grondhopen een dekmantel te zijn van een drugsclub en is de locatie op last van de burgemeester gesloten.

MEDIA-UITINGEN

De werkgroep heeft haar mening over en activiteiten bij verschillende lokale actualiteiten op het gebied van ruimtelijke ordening en cultuurhistorie diverse keren aan de politiek en in het AD Groene Hart, Zenderstreeknieuws, IJsselbode en via Radio Stad Montfoort kenbaar gemaakt.

WERKGROEP BODEGRAVEN-REEUWIJK

BESTUURLIJK

De werkgroep bestaat uit:

*De functie van **voorzitter** is vacant*
Ries de Vos
Arie Boele

Met het aftreden van de voorzitter Peter Timp in 2019 zijn de activiteiten van de werkgroep het afgelopen jaar op een laag pitje komen te staan.

De gemeente Bodegraven-Reeuwijk heeft weliswaar beleid voor erfgoed ontwikkeld en voert dat ook uit, maar dat neemt niet weg dat een actieve werkgroep hier een welkome rol kan spelen. Ook voor Bodegraven-Reeuwijk is het van belang dat er alert gereageerd kan worden op ontwikkelingen, zowel in de bebouwde kom als in het buitengebied. Soms gaan politiek en bedrijfsleven iets te makkelijk om met monumenten en beeldbepalende gebouwen.

Daarom is er dringend versterking van de werkgroep nodig.

Wie komt de werkgroep Bodegraven-Reeuwijk versterken?????

De afgelopen jaren heeft de werkgroep o.a. bemoeienis gehad met plannen rond de Oukoopsedijk 10 in Reeuwijk, plannen rond de herontwikkeling van het pand van v/h Mak's Wijnhandel, met het onderhoud van de begraafplaats achter de Dorpskerk, de Kromme Kamp in Waarder, en het bouwplan voor het rowcentrum voor begraafplaats Vredehof. De werkwijze van de werkgroepen van Stichting Hugo Kotestein is om zoveel mogelijk in het

voortraject bij de planontwikkeling contact te hebben met de gemeente en planontwikkelaars. Zij hebben dan gelegenheid om cultuurhistorisch belangrijke aspecten onder de aandacht te brengen van de diverse instanties.

Meer informatie over Stichting Hugo Kotestein is te vinden op de website. De voorzitter Loes Bakker hoopt dat er belangstellenden zijn voor het werk van de stichting en wil graag met hen in contact komen. Zij is te bereiken via info@hugokotestein.nl of telefonisch 0630591112.

ACTIVITEITEN

In het verslagjaar is de werkgroep in twee gevallen benaderd.

Spoorstraat

Er was een plan ingediend om een seniorenwoning (één woonlaag, hout en plat dak) te bouwen in de tuin van een monumentale villa. Die woning zou tegen de grens van het belendende perceel komen te staan.

De bewoner hiervan had bezwaar aangetekend, maar de gemeente keurde het plan goed. De gemeente was van mening dat er geen gronden waren om het af te keuren. De werkgroep heeft niet uitgezocht of dat helemaal terecht was, het besluit was al gevallen.

Ontwerp 24 appartementen tussen Kerkstraat, Voorplein en Oude Markt

Behalve een aantal oude lege of tijdelijk verhuurde bedrijfsgebouwen van de Burggraaff-bedrijven staan er ook nog twee betrekkelijk mooie oude huizen op het perceel. Deze huizen staan echter niet op de gemeentelijke monumentenlijst.

Alle andere gebouwen kunnen zonder spijt gesloopt worden.

De werkgroep van Hugo Kotestein heeft een commentaar ingediend op het schetsontwerp. Daarin komen de sloop van de twee karakteristieke huizen, de hoogte en het peil van het te bouwen complex en de verhouding tot de Dorpskerk op circa 20 meter afstand aan de orde. Verder staan er twee flinke bomen vrij

dicht bij het te bouwen project, waarvan er een, een paardenkastanje, een monumentale allure heeft.

De twee woningen slopen is jammer maar ja, je wint wat en je verliest wat. Laten staan en een nieuw complex "er omheen bouwen" zou heel gekunsteld zijn.

We hebben daarom niet de twee huizen per se intact willen houden, maar voorgesteld in ruil daarvoor de bogen boven de kozijnen van een van de twee oude huizen (nr 69) terug te laten komen in de nieuwe gevels.

Het appartementencomplex in dit plan is vier woonlagen hoog. Dat is hoog, mede omdat het vrij dicht bij de monumentale kerk staat. Het complex moet de kerk niet "naar de kroon steken".

Overigens staan in de directe omgeving diverse gebouwen met vier woonlagen, in de meeste gevallen met bedrijfsruimten op de begane grond. Het verschil met dit plan is dat het een meter hoger is dan de bestaande gebouwen. Het peil van de vloer in de onderste woonlaag ligt ruim een meter boven het straatpeil. Dat maakt dat het ontwerp flink uit de toon valt bij alle andere gebouwen in de buurt. Het lijkt wel of er een brede plint is aangebracht op het gebouw. En dat is vanaf de straat op drie van de vier zijden in het zicht. Wij pleiten ervoor het hele complex een meter lager te bouwen. Wat betreft de bomen vragen we een uiterste inspanning om die beide te behouden.

**HELP ONS BESCHERMEN
EN**

**WORD NU DONATEUR
VAN**

**STICHTING
HUGO KOTESTEIN**

Dit kan al vanaf € 15,- per jaar

Bankrekening NL60 INGB0003551080

**Uw gift is aftrekbaar van de
belasting i.v.m. de ANBI status**

Het fiscaalnummer is 8040.47.698

WERKGROEP OUDEWATER

BESTUURLIJK

De werkgroep bestaat uit:

Otto Beaujon, voorzitter
 Marc Croes (namens de Geschiedkundige
 Vereniging Oudewater)
 Luuk Eijkelestam
 Caio Haars

Contactadres:
 O.R. Beaujon
o.beaujon@hetnet.nl
 tel. 0348 561332

In memoriam Jacques Zanen

Op 5 juni 2020 overleed Jacques Zanen, zijn leven lang een onvermoeibaar propagandist en pleitbezorger van het erfgoed van Oudewater. Hij was vanaf de oprichting actief werkgroep lid van Hugo Kotestein. Na een hartstilstand en reanimatie in 2016 werd zijn gezondheid gaandeweg minder. Tot een week voor zijn overlijden was Jacques Zanen nog elke dag 'in touw'. Zijn echtgenote Marja en twee dochters liet hij achter.

Vanwege de coronacrisis heeft de stichting weinig activiteiten kunnen ontplooiën. De werkgroep Oudewater heeft desondanks op 19 september de Hugo Kotestein oorkonde kunnen uitreiken, gebruik makend van een

periode van versoepeling van de coronaregels en de gastvrijheid van de Franciscuskerk en het Muziekhuis. Zie hierover elders in dit verslag.

De gemeente Oudewater en Stichting Hugo Kotestein

Vanwege de coronacrisis werd het tweewekelijks overleg met de monumentencommissie en het regulier overleg tussen de werkgroep Oudewater, de ambtenaar en de wethouder Monumentenzorg grotendeels stilgelegd. Het overleg op afstand, schriftelijk en via het beeldscherm vertraagde de lopende zaken.

Visie op de energietransitie

De werkgroep schreef een zienswijze over de opdracht van de provincie aan de gemeente inzake de energietransitie. Kort samengevat bevatte de zienswijze een voorkeur zoveel mogelijk opwekking van elektriciteit met behulp van zonnepanelen op daken en kleine erfwindmolens.

Het gasleidingennetwerk is in 2020 in de binnenstad vernieuwd. De werkgroep stelt daarmee vast dat hierdoor aangegeven wordt, dat aardgas voorlopig onmisbaar is.

De Culturele Kaart

De nieuwste versie van de Culturele kaart (2020) bevat nog tal van onnauwkeurigheden en onjuistheden. Enkele werkgroep leden buigen zich gedurende het coronavacuüm hierover teneinde over een zo actueel en juist mogelijke versie te beschikken wanneer drastischere maatregelen zoals bijvoorbeeld stadsverwarming aan de orde komen.

Omgevingswet

De werkgroep mocht delen in het voorlopig ontwerp voor de nieuwe Omgevingswet waarin meerdere cruciale onderdelen zoals onder andere ICT, klimaat, gezondheid, energietransitie en stikstof nog niet beschreven zijn en/of nog niet onderling afgestemd. Voor de gemeente wordt het moeilijker om alle bouw-initiatieven te beoordelen. Projectontwikkelaars lijken te veel vrijheden te krijgen.

BOUWPROJECTEN EN CULTUURHISTORISCHE GEBOUWEN

Noord IJsselkade (voormalige wasserij)

De werkgroep heeft haar bezorgdheid geuit over de leegstaande panden aan de Noord IJsselkade (voormalige wasserij) die bij de

ontwikkeling aandacht verdienen wat betreft de inpassing in het straatbeeld en het beeld vanaf de Hollandse IJssel.

Voormalige wasserij aan de Noord IJsselkade

Postkantoor

De verdere sloop en heropbouw van het postkantoor, een rijksmonument, is op last van de gemeente stilgelegd; na gesprekken met de bouwheer en aannemer is er een nieuwe architect gekomen.

In mei is de omgevingsvergunning door de rechter nietig verklaard. De RCE (Rijksdienst Cultureel Erfgoed) is akkoord gegaan met nieuwe tekeningen die niet alleen gaan over wat resteert van het monument (= de voorgevel) maar ook over deugdelijkheid van de nieuwe constructie. Aan de deugdelijkheid van de aannemer die tevens eigenaar is, wordt openlijk getwijfeld.

Postkantoor

Huis te Vliet

De ruïne van Huis te Vliet, eigenlijk een gedeelte van een muur, behoeft restauratie (los zittende stenen, oude vorstschade) om de status quo te handhaven.

Op 13 maart 2020 is een concept-convenant opgesteld voor een onderhoudsstichting waarin Stichting Hugo Kotestein, de eigenaar en de

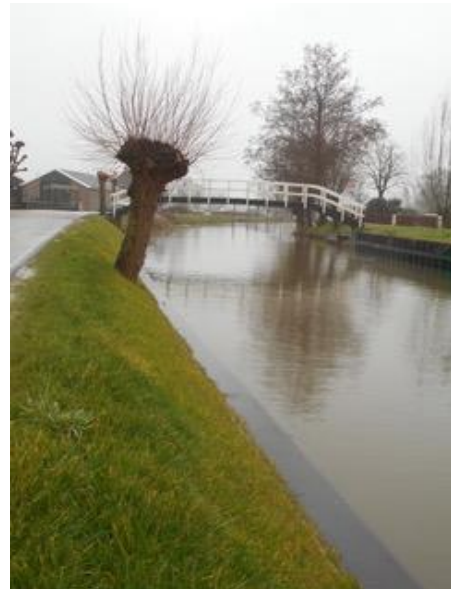
gemeente Oudewater vertegenwoordigd zouden zijn.

Tegelijkertijd heeft de Monumentenwacht een soort quickscan gedaan en een schatting van de te verwachten restauratiekosten gemaakt. In het rapport wordt ervan uitgegaan dat de benodigde oude bakstenen terug te vinden zijn in het omringende weiland.

Inmiddels heeft de eigenaar besloten zelf de restauratie ter hand te nemen. Op 23 maart 2021 wordt de stichtingsakte gepasseerd waarin de eigenaar, zijn rechtsvoorganger en de gemeente Oudewater vertegenwoordigd zijn. Hugo Kotestein is hierin geen partij.

Lange Linschoten

De werkgroep vestigde andermaal de aandacht

Lange Linschoten

op de gewenste afwerking van de restauratie van de oevers van de Lange Linschoten (waarvoor een compliment). Echter de toegezegde en ook van provinciewege verlangde herplant van de knotwilgen waren in het verslagjaar nog niet uitgevoerd. In het voorjaar 2021 zullen de nieuwe knotwilgen waar nodig en gewenst aangeplant worden.

Archeologische vondsten

In Oudewater zijn opnieuw tal van archeologische vondsten gedaan. Het meest omvangrijke onderzoek vond plaats op het bouwkegel aan de Wijngaardstraat waar 22 appartementen moeten verrijzen.

Er werd in het kader van de egalisatie zorgvuldig onderzoek gedaan, waarbij behalve oud metselwerk ook houten afvaltonnen met inhoud (voedselresten, scherven, pijpenkoppen etc.) aangetroffen werden. Eén en ander is

zorgvuldig in kaart gebracht en gerapporteerd. De wethouder sprak over 'cadeautjes'.

St. Franciscuskerk

De voorlaatste tranche van de restauratie van de St. Franciscuskerk is op 23 april 2020 opgeleverd.

Middenschip van de St. Franciscuskerk

Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden (HDSR)

Nu HDSR het waterbouwkundig beheer van de Hollandse IJssel heeft, zijn in het voorjaar 2020 diverse belanghebbenden en geïnteresseerde partijen rond de tafel uitgenodigd om van gedachten te wisselen over de monumenten in en aan de IJssel (zoals bruggen, brugwachtershuisjes, jaagpaden, Waaiersluis), de flora en de fauna te land en in het water in verband met de recreatieve waarde van de gekanaliseerde rivier. Op 18 december publiceerde HDSR het definitief Kwaliteitskader gekanaliseerde Hollandse IJssel (met input van HK).

Cosijnbrug over de Hollandse IJssel

Panden aan de Havenstraat

Voor drie panden en vier gevels aan de Havenstraat zijn omgevingsvergunningen voor verbouwingen tot appartementen aangevraagd. Het betreft het eerste (wit gepleisterde) huis, het tweede trapgeveltje en de twee daarop volgende huizen, op deze 19e eeuwse foto. Discussie is onder andere, of het eerste huis dat in of omstreeks 1935 een etalage op de benedenverdieping gekregen heeft moet worden terug gebracht in de oorspronkelijke staat.

Havenstraat ca. 1880

Havenstraat 2020

WERKGROEP WOERDEN

BESTUURLIJK

De werkgroep bestaat uit:

Gert Boelhouwer
Piet Brak (voorzitter)
Frank van Buren
Jan Willem Burggraaff
Luc van Dam
Anne de Goederen
Erik Gol
Ed van Keimpema
Ernst Meijer
Magdaleen Mulder
Lucienne Thomasse
Wim van Tuijl
Cees Vermeulen
Frits Welling

Contactadres: Piet Brak, Hoofdweg 92, 3471
JH Zegveld, telefoon 0348 691268

Email: p.brak@planet.nl

Doelstelling

De werkgroep behartigt de belangen op het gebied van monumenten en cultureel erfgoed van de plaatsen Woerden (inclusief Barwoutswaarder en Rietveld) en Zegveld. Woerden kreeg in 1372 stadsrechten. De plaats is van origine vestingstad en marktplaats. Op het omringende platteland waren het boerenbedrijf en de baksteenfabricage eeuwenlang de belangrijkste middelen van bestaan. Elementen van dit verleden zijn nog alom aanwezig. Als werkgroep willen we die elementen bewaren en waar het kan zichtbaarder maken. We proberen dit te realiseren door advies, overleg, publicaties en - indien nodig - door bezwaar te maken.

Overleg en vergaderingen

Normaal vergadert de werkgroep vijf keer per jaar. In 2020 heeft de werkgroep in januari vergaderd en daarna niet meer. In verband met de coronamaatregelen konden we gedurende de rest van het jaar niet op een veilige manier vergaderingen organiseren. Onze activiteiten hebben we in werkgroepverband voortgezet door telefonisch en digitaal contact te hebben. Gebruikelijk is dat tweemaal per jaar een overleg plaatsvindt met wethouder T. de Weger die monumentenbeleid in portefeuille heeft. Dit

gewaardeerde overleg heeft in 2020 door de coronacrisis niet plaatsgevonden.

Activiteiten

Schuifruimte

De gemeente Woerden zoekt naar ruimte voor bedrijven die op de bestaande bedrijfsterreinen klem zitten. Er zijn door de gemeente in 2019 vijf zoeklocaties aangewezen waarvoor ideeën en voorlopige uitwerking gepresenteerd zijn. Vier werkgroepleden hebben zich over de plannen gebogen en als reactie een brief opgesteld. Deze brief is in januari 2020 naar de gemeente gestuurd.

De vijf locaties zijn: Putkop, Cattenbroek, Burgemeester van Zwietenweg, Parallelweg-west en Werklint Nieuwerbrug. Bij alle locaties betekent bedrijfsvestiging een aanslag op het historisch cultuurlandschap, met als risico dat in volgende jaren voor uitbreiding van een gekozen terrein een nieuwe aanslag volgt op het omringende unieke polderlandschap. Stichting Hugo Kotestein vindt alle polders rond Woerden waardevol. Dit hebben wij in onze brief laten weten. De aspecten archeologie, cultuurhistorie en landschappelijke inpassing van nieuwe ontwikkelingen komen voor ons op de eerste plaats.

In december 2020 heeft de gemeente gekozen voor de locaties Putkop en Burgemeester Van Zwietenweg.

Locatie Burgemeester van Zwietenweg

Brug Woerden-West

In 2019 kwam er een uitnodiging voor Stichting Hugo Kotestein om deel te nemen aan de Adviesgroep Brug Woerden-West.

Werkgroeplid Piet Brak vertegenwoordigde Stichting Hugo Kotestein in de Adviesgroep. De Adviesgroep denkt mee in de studie over een brug over de Oude Rijn aan de westkant van Woerden. De Adviesgroep heeft eind 2019 een advies uitgebracht over de onderzochte vier brugalternatieven.

Vervolgens heeft de gemeenteraad besloten het alternatief Rembrandtbrug diepgaander te laten onderzoeken. Dat onderzoek heeft de gemeentelijke projectgroep in het eerste halfjaar van 2020 verricht. De Adviesgroep volgde ook dit tweede onderzoek.

Toen het tweede onderzoek klaar was heeft werkgroep Woerden op basis van de onderzoekmodellen en verslagen de voorkeur uitgesproken voor het alternatief Rembrandtbrug.

De werkgroep heeft zich in de afweging in de eerste plaats gericht op monumentale, cultuurhistorische en landschappelijke aspecten; planologische aspecten kwamen op de tweede plaats.

Kort samengevat was het standpunt van onze stichting: planologisch gezien is de Rembrandtbrug de beste optie voor Woerden en cultuurhistorisch gezien de minst slechte oplossing.

Deze huizen zullen moeten wijken voor de nieuwe Rembrandtbrug

De belangrijkste overwegingen hierin waren: bij een oeververbinding verder naar het westen krijgt Rietveld grotere verkeersstromen te verwerken terwijl het hele bebouwingslint in Rietveld cultuurhistorisch gezien zeer beschermwaardig is. De schaduwkant van ons standpunt is dat de buurtschap Barwoutswaarder veel averij oploopt door aanleg van de Rembrandtbrug.

Klimaatdoelen

Om de klimaatverandering tegen te gaan werken Rijk, provincies en gemeenten aan plannen om grootschalig duurzame energie op te wekken uit wind en zon.

Om deze reden is de gemeente Woerden bezig met het opstellen van een Afwegingskader. Hierin wil de gemeente vastleggen waar - binnen de eigen gemeentegrenzen - ruimtelijk gezien windmolens en zonnevelden kunnen komen.

De plannen worden gemaakt voor de komende 20 tot 30 jaar. Mogelijk zijn er daarna nieuwe technieken beschikbaar om duurzaam energie te produceren, waardoor andere keuzes gemaakt kunnen worden.

Het ziet er naar uit dat het unieke polderlandschap, zoals we dat in het Groene Hart aantreffen, de komende decennia belast zal worden met de plaatsing van hoge windmolens en de aanleg van omvangrijke zonnevelden. Ook de gemeente Woerden zal, in afstemming met omliggende gemeenten, een aandeel in duurzame energieproductie gaan leveren.

De werkgroep Woerden heeft in samenwerking met de werkgroepen Kamerik en Harmelen in oktober een brief gestuurd aan het gemeentelijk team dat bezig is met de opstelling van het Afwegingskader. Stichting Hugo Kotestein pleit er in de brief voor om de ingrepen in het landschap voor het opwekken van energie uit wind en zon zo gering mogelijk te houden, waardoor het na een periode van 20-30 jaar mogelijk is de oorspronkelijke situatie te herstellen.

De Stichting roept het Woerdense gemeentebestuur op vooral de open polders ten noorden van de Oude Rijn te sparen voor grootschalige energieopwekking, dus om hier geen hoge windmolens op te richten of uitgestrekte zonnevelden aan te leggen. Het landschap aan de zuidkant van de gemeente is al doorsneden door belangrijke vervoersassen. Windmolens en zonnevelden zullen daarom in de zone langs de A12 landschappelijk gezien minder schade aanrichten. Wel zal in de omgeving van de A12 uiterst zorgvuldig omgegaan moeten worden met bestaande cultuurhistorische en archeologische waarden.

Voor karakteristieke bebouwing zijn richtlijnen nodig bij plannen voor zonnepanelen op het dak

In het verstedelijkte deel van Woerden en in de drie dorpen, die tot de gemeente behoren, staan veel monumentale en beeldbepalende gebouwen.

Deze bebouwing is maar beperkt of in het geheel niet geschikt voor zonnepanelen op het dak. Dat geldt ook voor sommige panden uit de perioden van de jongere bouwkunst. Het is zaak dat naast het Afwegingskader er een gemeentelijk beleidsdocument komt met regels voor zonnepanelen op deze bouwwerken. Erfgoedinstellingen kunnen hierover adviezen geven.

Kleine windmolens

De werkgroep heeft in 2020 gereageerd op het initiatiefvoorstel om een beleidskader op te stellen voor kleine windmolens. We hebben gewezen op de positieve, maar ook eventuele negatieve elementen in het voorstel.

Wij vinden het beter om meerdere kleine windmolens te plaatsen met een ashoogte van 15 meter, dan één windturbine met een ashoogte van 200 meter.

Kleine windmolens, mits deze geplaatst worden volgens goed doordachte voorwaarden, zijn naar onze mening te verkiezen boven zonnevelden.

Aanvragen voor kleine windmolens zullen komen van boerenbedrijven. Opwekking van windenergie kan bij boerderijen goed gecombineerd worden met energieopwekking door zonnepanelen op staldaken, waardoor een meer constante energieproductie bereikt kan worden.

De werkgroep heeft er op aangedrongen dat de gemeentelijke commissie voor Ruimtelijke Kwaliteit en Erfgoed advies geeft over de ruimtelijke inpassing.

Kleine windmolen bij boerderij Dwarsweg 31 naast de Hazekade

Het beleidskader is in april vastgesteld door de Raad. Onder de werking van het nieuwe beleidskader is in december de eerste windmolen met een ashoogte van 15 meter

geplaatst bij een boerderij in Zegveld. De boerderij ligt in het open weidegebied halverwege Zegveld en de Meije nabij de Hazekade.

Archeologische sporen bij de Grecht

In 2012 en 2018 zijn ten behoeve van extra waterberging ingrijpende werkzaamheden uitgevoerd aan de Zegveldse kant van de Grecht.

Werkgroeplid Piet Brak heeft met het Waterschap kunnen afspreken dat hij tijdens het werk waarnemingen kon doen. Dit heeft interessante vondsten opgeleverd. Zowel in 2012 als in 2018 heeft hij op diverse plekken houtsporen en aardewerkscherven gevonden uit de 12de/13de eeuw. Alle vondsten zijn gedaan op korte afstand van de huidige Grecht. De vondsten zijn door het bureau Hollandia Archeologen uit Zaandijk in kaart gebracht. Door deze vondsten wordt de theorie bevestigd, dat de ontginning van de polder Zegveld en Kamerik Mijzijde bij de Grecht is begonnen.

Sporen van houten palen bij de Grecht, die zichtbaar werden door oeverafgraving bij de nieuwe achterwetering

In juli 2019 is op een aantal vondstlocaties professioneel archeologisch onderzoek verricht. In een langgerekte strook direct grenzend aan de Grechtkade zijn proefsleuven gegraven. Bureau Hollandia Archeologen voerde dit veldonderzoek uit. Vondsten zijn ingemeten en veiliggesteld.

De vindplaatsen wijzen in de richting van huisplaatsen van de eerste ontginners in dit gebied, zij zouden zich gevestigd hebben aan de oevers van een riviertje, dat de voorganger is van de Grecht, die in de 15de eeuw is gegraven. Rond 1300 is de bewoning verplaatst naar het huidige boerderijenlint in Zegveld

In 2020 werden door het Waterschap onderhoudswerkzaamheden uitgevoerd dichtbij de nieuw aangelegde waterbergingen. Bij toeval zag werkgroeplid Piet Brak sporen van

houten palen die in een structuur leken te staan. Na melding van deze vindplaats zijn enkele paalfragmenten geborgen door bureau Hollandia Archeologen en onderzocht. Dit leverde bij de best bewaarde houten staander een datering in de 11de/12de eeuw op, wat in lijn ligt met de aardewerkvondsten uit 2018/2019.

Naast de tafel staat een houten staander die na onderzoek met de 14C-methode is gedateerd op 11de/12de eeuw

De theorie dat de eerste ontginningsboerderijen van de polder Zegveld aan de Grecht stonden, wordt hiermee verder onderbouwd.

Het wachten is nu op een archeologisch eindrapport waarin de waarnemingen en vondsten uit 2018-2020 zijn uitgewerkt.

Defensie-eiland

In 2020 zijn de bouwactiviteiten op het Defensie-eiland gestaag doorgegaan.

Links gebouw B uit 1947. Hierin zijn nu woningen gemaakt, voorheen was het de kleermakerij en tentenmakerij

De woningen in de gerestaureerde gebouwen B en C zijn in de loop van het jaar door de nieuwe bewoners betrokken. De omvangrijke nieuwbouw op de zuidpunt van het eiland is zo

goed als klaar. De hier toegepaste botenhuisstijl levert een bijzondere aanblik op. Als in 2021 de inrichting van de buitenruimte wordt afgerond, kan het totaalbeeld beoordeeld worden.

Stichting Hugo Kotestein doet al jaren zijn best om vier objecten, die ooit op het Defensie-eiland stonden teruggeplaatst te krijgen. De objecten dateren uit de tijd van het hier gevestigde militaire Centraal Magazijn. In 2020 is de hardstenen schaal, die in 1923 als onderdeel van een herdenkingszuil werd onthuld, teruggeplaatst op de groene punt van het eiland. Voor de hardstenen schaal moest er een nieuwe sokkel komen. De oorspronkelijke sokkel uit 1923 is in de loop van de tijd bij één van de verplaatsingen van de herdenkingszuil verloren gegaan.

Herdenkingsschaal op een sokkel van baksteen

Stichting Hugo Kotestein heeft de gemeente gewezen op het ambachtelijke metselwerk van de oorspronkelijke sokkel, en voorgesteld een nieuw ontwerp te laten maken in de traditie van 100 jaar geleden. De kaasbel die in 1925 op de Nieuwe Markt werd geplaatst, is ook in deze traditie gemaakt. De stijl doet denken aan de Amsterdamse school.

Uiteindelijk is in het voorjaar van 2020 de schaal geplaatst op een sokkel van gemetselde baksteen, die refereert aan de originele sokkel uit 1923.

Cultuurhistorisch onderzoek Brediuspark en Spoorplantsoen

In opdracht van de gemeente is door Bureau Lantschap onderzoek gedaan naar de cultuurhistorische waarde van het Brediuspark en het Spoorplantsoen. Twee werkgroepleden hebben hier een bijdrage aan geleverd door lokale historische informatie aan te reiken. Voor het Brediuspark heeft Ed van Keimpema informatie verstrekt over de geschiedenis van de fruitteelt op het landgoed, over de neogotische bouwstijl van hoeve Batestein en

het voormalige koetshuis en de historie van diverse paden en waterwegen op het landgoed.

Zomerhuis van hofstede Batestein, gebouwd in neogotische bouwstijl

Over het Spoorplantsoen en de omgeving van het NS-station is door Piet Brak historische informatie verstrekt. Dit betrof: de brug over de Jaap Bijzerwetering, de losplaats van de NS aan de Singel, de wegen tussen Woerden en Linschoten en het Spoorplantsoen, dat oorspronkelijk veel groter was dan nu.

Spoorplantsoen op een prentbriefkaart uit ca. 1914

De uitkomst van het cultuurhistorisch onderzoek zal een onderdeel worden van het nieuwe bestemmingsplan voor deze gebieden.

Stationsomgeving

De gemeente is gestart met overlegavonden over een stedenbouwkundige toekomstvisie voor het stationsgebied. De overlegavonden zijn bedoeld voor inwoners en ondernemers.

Vier leden van de werkgroep hebben meegedaan aan de overlegavonden. Het bureau SVP Architectuur en Stedenbouw heeft een onderzoek gedaan naar de bestaande situatie en naar de functies van het gebied. Een groot knelpunt is de dagelijkse passage van veel autoverkeer door de Polanerbaantunnel; hiervoor moet een oplossing komen.

In het stationsgebied is ruimte voor nieuwbouw. Aan de noordkant is de ruimte beperkt, aan de zuidkant is hiervoor meer ruimte.

Stichting Hugo Kotestein vindt dat dichtbij het station de bouwhoogte beperkt moet blijven. Het monumentale stationsgebouw mag niet door brede en hoge bouwmassa's worden weggedrukt.

Bovendien staan in de nabijheid al hoge gebouwen: op het voormalige Monaterrein, het Defensie-eiland, en binnenkort ook in Middelland-Noord en Snellerpoort.

Hoge bebouwing bepaalt nu al de omgeving van het monumentale station

De eerstvolgende stap is het uitwerken van een stedenbouwkundig plan voor het zuidoostelijk deel, dit is het gebied rond het oude Minkemagebouw.

Exercitieveld

In mei/juni 2020 is in de gemeenteraad gediscussieerd over het vervangen van de bomen op het Exercitieveld. De werkgroep was erg verbaasd dat na de inspraakrondes en koersbepaling in 2014 deze discussie, met daarin nieuwe en heel principiële elementen, zo plotseling weer opkwam.

Stichting Hugo Kotestein heeft altijd gepleit voor dubbele rijen bomen aan beide kanten van het Exercitieveld, dus links en rechts van het veld een laan met aan weerszijden bomen.

In het gemeentelijk voorstel waarover de raadsdiscussie ging werd rekening gehouden met het eventueel bouwen van een parkeergarage onder het Exercitieveld.

Stichting Hugo Kotestein wijst een parkeergarage onder het Exercitieveld af. Twee openbare parkeergarages in het Centrum is genoeg.

Gezonde bomen bij het Exercitieveld kunnen nog lang blijven staan

Wat de huidige beplanting betreft moet het uitgangspunt zijn: behoud zoveel mogelijk kastanjabomen en neem deze op in een nieuw te ontwerpen laanbeplanting. Ook tijdens de inspraak in 2014 kwam deze wens heel duidelijk bij de grote meerderheid van de insprekers naar voren. De conditie van de kastanjabomen is zeer wisselend. Een flink aantal van de aanwezige bomen kan gespaard blijven en hoeft pas vervangen te worden zodra de conditie dat vereist. Het in 2014 gepresenteerde voorkeursmodel ging uit van meerdere boomsoorten van verschillende leeftijd in een dubbele laanstructuur. Dit model is goed realiseerbaar. Het Exercitieveld is een gemeentelijk monument. Stichting Hugo Kotestein is van mening dat bij plannen voor de bomen en het gebruik van het veld steeds de monumentenstatus van het Exercitieveld voorop moet staan.

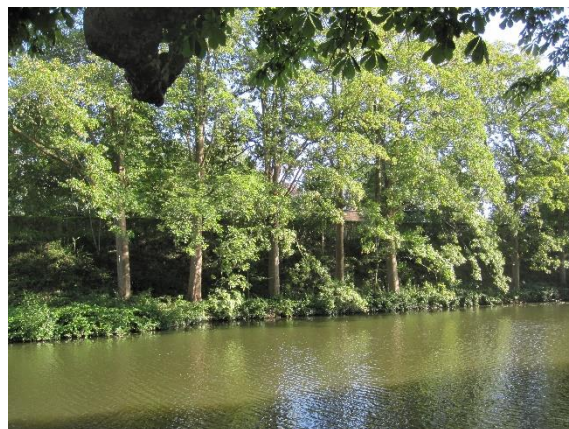
Hogewal

De gemeente wil bij de Hogewal en de Torenwal de historie van de vestingwerken zichtbaarder maken. Een al lang bestaand plan om de oude Algemene begraafplaats op het bastion Het Holle Bolwerk te herstellen wordt thans uitgevoerd.

Op deze begraafplaats uit 1829 wordt sinds 1978 niet meer begraven. Veel grafzerken zijn gebroken, veel grafkelders zijn ingestort. De gemeente gaat de restauratie van de graven uitvoeren. Verder zullen bestaande paden worden hersteld.

Aan de buitenrand van de begraafplaats wordt rondom een nieuw half verhard pad aangelegd.

Met de restauratie wordt de historie van de begraafplaats behouden. Bovendien wordt de toegankelijkheid van deze monumentale omgeving verbeterd. De stichting juicht dit toe.

Talud van het bastion met de RK. begraafplaats

Stichting Hugo Kotestein is het niet eens met het gemeentelijk plan om onderlangs de twee bolwerken bij de Hogewal een wandelpad aan te leggen. Om dit te realiseren moet een strook water van de binnengracht worden gedempt. De bastions en de binnengracht zijn rijksmonument. Om deze monumenten te wijzigen is een omgevingsvergunning en ook een rijksmonumentenvergunning nodig. De aanleg van de binnenwal begon in 1371. In volgende eeuwen is deze verbreed en verhoogd. Ooit had Woerden 1600 meter binnenwal, nu nog krap 100 meter. Hiervan heeft het deel tussen de twee begraafplaatsen - dit is ca. 30 meter - nog altijd de aanblik van een originele vestingwal.

Talud van het bastion met de Algemene begraafplaats

Stichting Hugo Kotestein heeft een studie verricht naar de vestingwerken van Woerden. Het resultaat hiervan is vastgelegd in een

onderzoeksrapport, dat sinds februari 2021 beschikbaar is voor gemeente en inwoners. Uit het onderzoeksrapport komt naar voren dat een doorgaand voetpad onderlangs de binnenwal en de bastions er nimmer is geweest. Zo'n element uit latere vestingbouw nu alsnog toevoegen aan de laatmiddeleeuwse stadsverdediging van Woerden is een anachronisme.

In aansluiting op het onderzoeksrapport heeft de stichting in een brief aan het gemeentebestuur ideeën aangereikt over inrichting en onderhoud van het gebied Hogewal en over de mogelijkheden tot meer publieksbereik bij het bekender maken van de stadsgeschiedenis.

Werken aan de Oostdam

In oktober werden de inwoners van Woerden verrast door twee gemeentelijke plannen bij de Oostdam. Ook monumentenstichting Hugo Kotestein werd volledig verrast. Enkele weken na de aankondiging startte al de uitvoering. Het ingrijpendste plan is het maken van een duikerbrug onder de Oostdam bij de kruising met de Oostsingel. De bedoeling is dat hier een onderdoorgang komt waardoor lage boten voortaan door de buitengracht rond de stad kunnen varen.

Keermuur op de Oostdam, de voet van de keermuur is van de beer die in 1732 is gemaakt in de buitengracht

In de 18de en 19de eeuw is de toegangsweg naar de binnenstad vele malen veranderd. Toen kort na 1700 de buitengracht werd gegraven, kwam er een kronkelende toegangsweg door het ravelijn naar de Utrechtse poort. Na de overdracht van de vestingwerken in 1823 aan de gemeente kon Woerden zelf beslissen over een betere toegang naar het stadcentrum. Die verbeteringen kwamen in fasen tot stand. De huidige Oostdam werd in 1842 aangelegd. Bij de kruising met de Oostsingel kwam er geen brug maar werd een dam gelegd met als

keermuur de beer die daar in 1732 in de buitengracht was aangelegd.

Een eenvoudige duiker onder de nieuwe Oostdam moest voortaan voor de doorstroming van het Singelwater zorgen.

Deze duiker is enige tijd geleden bezweken en moest vervangen worden. Besloten is van de gelegenheid gebruik te maken en in plaats van de duiker hier een duikerbrug te maken, waardoor passage van de Oostdam voor lage boten mogelijk wordt. Begin 2022 moet het werk aan de duikerbrug zijn afgerond.

Bij de kruising van de Oostdam met de Oostlaan wordt de punt van het ravelijn, dat hier kort na 1700 werd aangelegd en kort na 1874 verdween, door reconstructie teruggebracht. De reconstructie in de vorm van een brede trap krijgt een hedendaags uiterlijk. Of de reconstructie na 150 jaar van een erg klein deel van het voormalige ravelijn een passend element wordt op deze plaats, is de vraag. Door slechts weinigen zal het herkend worden als een overblijfsel uit vroeger tijden.

Brediuspark

Het Brediuspark is van grote natuurlijke, cultuurhistorische en recreatieve waarde voor de Woerdense gemeenschap. De in 2014 opgerichte Stichting Landgoed Bredius spant zich in voor een optimaal beheer van het landgoed.

Voor de herbouw van de in 2008 afgebrande boerderij Batestein is een aantal jaren geleden Stichting Hofstede Batestein opgericht. Door fondsenwerving probeert deze stichting geld bijeen te krijgen voor restauratie van de boerderij.

De voorbereiding van de restauratie is eind 2020 begonnen

In 2020 is er schot gekomen in de restauratieplannen. De omgevingsvergunning en de bestemmingswijziging zijn rondgekomen. Ook is een uitbater gevonden die het parkcafé in de gerestaureerde boerderij gaat exploiteren.

De restauratie wordt uitgevoerd door aannemersbedrijf Schouten uit Benschop. De voorbereidende werkzaamheden voor de restauratie zijn eind 2020 begonnen. In het voorjaar van 2022 moet de restauratie klaar zijn.

Stichting Hofstede Batestein moet nog een gat in de begroting dichten, hiervoor wordt een geldwervingsactie opgezet onder Woerdenaren. In november 2020 is er een dik boek uitgekomen over Landgoed Bredius. Dit rijk geïllustreerde boek beschrijft de complete geschiedenis van het landgoed. Ook de geschiedenis van de familie Bredius,

die het landgoed heeft gesticht en het tot 1961 in eigendom had, komt aan bod.

Werkgroeplid Ed van Keimpema is één van de schrijvers.

Vestingraad

De Stichts-Hollandse Historische Vereniging en Stichting Hugo Kotestein participeren in de Vestingraad. Werkgroeplid Erik Gol vertegenwoordigt Stichting Hugo Kotestein in dit overlegorgaan. De focus van beide erfgoedinstellingen ligt op meer aandacht voor cultuurhistorie in de nieuwe plannen voor de Binnenstad.

-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-

Onderzoeksrapport Vestingwerken Woerden

Leden van de werkgroep Woerden hebben een rapport samengesteld betreffende een onderzoek naar de historie en ruimtelijke aspecten van de vestingwerken.

Met behulp van historische kaarten, tekeningen en foto's wordt een beeld gegeven van de bouw en ontwikkeling van de vestingstad.

De allereerste vestingkaart stamt uit 1560.

De hier getoonde omslag van het rapport laat een deel van de vesting wal zien in 1785.

Het rapport is verschenen in februari 2021.